

Formacja Młodzieży Franciszkańskiej jako

przygotowanie do formacji Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i odpowiedź na potrzeby duchowe współczesnego człowieka.

Przed wstępem.

Wstęp- Franciszkanizm w formacji i jej integralność z formacją Franciszkańskiego Zakonu Świeckich.

1. Adresaci formacji.

2. Korzenie formacji - formacja na tle innych formacji Kościoła Katolickiego.

3. „Siostrzo Klaro i bracie Sylwestrze, mam kazać czy też tylko oddać się modlitwie” - charakter formacji.

4. Katecheza w formacji - na podstawie życia i twórczości św. Franciszka.

5. Krąg Biblijny - Słuchanie Słowa Bożego według fragmentu Reguły nie zatwierdzonej Bullą.

6. Liturgia wspólnoty -jedność z Kościołem.

7. Rola kapituł we wspólnotie w nawiązaniu do kapituł pierwszych braci.

8. Owoce formacji.

Zakończenie.

Pisząc o formacji Młodzieży Franciszkańskiej trzeba uczynić pewne założenia. Otóż należy sobie zdawać sprawę, iż cały artykuł próbujący usystematyzować formację z pewnością uczyni ją „suchą”, skomplikowaną i bezduszną. Każda próba systematyzacji czegoś żywego, wspaniałego i głębokiego - okalecza, odziera z czegoś nieopisywalnego. Drugie założenie to takie, iż sposób przedstawienia formacji jest subiektywny. Wszędzie tam gdzie autor odchodzi od przedstawienia wykonywanych czynności, mających miejsce faktów, wchodzi w subiektywizm i o tym trzeba pamiętać. Sposób przedstawienia nie oddaje ducha formacji, bo oddać go w referacie nie sposób. Można go tylko przeżyć.

WSTĘP

Formacja Młodzieży Franciszkańskiej od samego początku oparta została na Napomnieniu VI św. Franciszka, które będąc podstawą i obrazem drogi wspólnoty jest punktem wyjścia dla całej formacji.¹ Przyjmując za punkt wyjścia Napomnienie VI treść formacji opiera się szczególnie na etapach nawrócenia św. Franciszka. Całość formacji - poszczególne jej elementy są rozwinięciem poszczególnych fragmentów Napomnienia VI. „*Bracia, spoglądajmy na Dobrego Pasterza, który dla zbawienia owiec wycierpiał mękę krzyżową*”² - Do tej części formacji odnoszą się w sposób

¹ „Bracia spoglądajmy na Dobrego Pasterza, który dla zbawienia swych owiec wycierpiał mękę krzyżową. Owce Pana poszły za nim w ucisku i prześladowaniu, w upokorzeniu i głodzie, w chorobach i doświadczeniu, i we wszystkich innych trudnościach; w zamian za to otrzymały od Pana życie wieczne. Stąd wielki wstyd dla nas, sług Bożych, że święci dokonywali wielkich dzieł, a my chcemy otrzymać chwałę i cześć, opowiadając o nich” - Napomnienie VI. Pisma św. Franciszka z Asyżu. Warszawa 1990, s. 39.

² Napomnienie VI, s. 39.

szczególnej treści postulatu - zwłaszcza etap rozważania fragmentu Reguły nie zatwierdzonej Bullą - „Ziarnem jest Słowo Boże”³ - gdzie wspólnota uczy się spoglądać na Dobrego Pasterza przez przyglądanie się Słowu Bożemu. Spoglądanie na Dobrego Pasterza dokonuje się również na etapie nowicjatu gdzie członek Młodzieży Franciszkańskiej uczy się odnajdywać konkretną wolę Bożą w swoim życiu, a także widzieć swoje życie w jej świetle, widzieć swoje „serce”. Dokonywać ma się to na etapach „Spoleto”, „Spotkanie z trędowatym”, „San Damiano”, „Sąd przed Biskupem”, „To jest to, czego chcę”.⁴ I już na tych etapach członek Młodzieży Franciszkańskiej, odkrywając wolę Pana zaczyna próbować iść za Nim.

„*Owce Pana poszły za Nim*”- jak mówi Napomnienie VI. Pójście za Panem objawia się już na etapach rozważania przemiany serca - przy „Spotkaniu z trędowatym”, poprzez pozostawienie starego człowieka, nawyków, charakteru itd. - „Sąd przed Biskupem”, próby budowania kościoła – „San Damiano”. Ale dokonuje się to szczególnie na łonie wspólnoty - przez przejście na etap wspólnoty i rozważanie poszczególnych etapów I roku po przyrzeczeniach - gdzie przeżywa się pierwszą wspólnotę, powołanie i życie pierwszych braci Franciszka.⁵ Oczywiście kroczenie wspólne jest zawsze uciskiem - ze względu na różnorodność charakterów i własne słabości. „*Owce Pana poszły za Nim w ucisku i prześladowaniu, w upokorzeniu i głodzie, w chorobie i doświadczeniu i we wszystkich innych trudnościach*”. Dotyczy to przede wszystkim wspólnoty Młodzieży Franciszkańskiej ale nie tylko - także wspólnot rodzinnych, środowiska w pracy itd. Na końcu zaś jest dokonywanie dzieł świętości - by „*w zamian za to otrzymać od Pana życie wieczne*”. To właśnie jest celem wspólnoty i formacji.

Formacja Młodzieży Franciszkańskiej jest formacją ściśle franciszkańską co uwidacznia się w całości formacji, szczególnie zaś w treści głoszonych katechez i konferencji, które bazują głównie na etapach nawrócenia św. Franciszka z Asyżu - czyniąc z nich oś wokół której obraca się cała formacja. Oczywiście na poszczególnych etapach formacji przeżywa się treści dotyczące: zarówno piśmiennictwa św. Franciszka i Ojców Franciszkanów- np. św. Bonawentury, jak również poszczególnych etapów z życia św. Franciszka na podstawie „Relacji trzech towarzyszy”. Również poszczególne akty wspólnoty przeżywane są na sposób franciszkański - np. rozważając Pismo Św. Za podstawę do rozważań przyjmuje się fragment „Reguły nie zatwierdzonej Bullą” od słów „Ziarnem jest Słowo Boże” Rytm życia wspólnoty, w którym szczególne miejsce mają kapituły -przeżywane na sposób franciszkański czy szczególna pielęgnacja liturgii i miejsca liturgii przypomina wielką cześć jaką żywił św. Franciszek do miejsc świętych – kościołów, czy wielką wagę jaką przywiązywał do dobrego odmawiania liturgii godzin.

³ Reguła nie zatwierdzona Bullą, Upomnienie dla braci. Pisma ... s. 78.

⁴ Źródła

⁵ Młodzież Franciszkańska. Etapy formacji. Lublin 1999, s. 9-10.

Młodzież Franciszkańska jako wspólnota czerpie również z Centrum Duchowości Franciszkańskiej „Honoracjanum” - jako miejsca szczególnie promieniującego duchowością. Nauczanie, a zwłaszcza etapy naśladowania, na podstawie których głoszone są rekolekcje w Centrum są głęboko wrośnięte w formację Młodzieży Franciszkańskiej. Formacja ta jest również głęboko wrośnięta w samą strukturę i formację Franciszkańskiego Zakonu Świeckich. Formacja Młodzieży Franciszkańskiej jest formacją zakonną - jej etapy to m.in. postulat, nowicjat. Również statuty mówią, iż jest to integralna część Franciszkańskiego Zakonu Świeckich - nie jest osobnym „organizmem”. Jako przygotowanie do formacji Franciszkańskiego Zakonu Świeckich przeprowadzane są tematy będące podstawą reguły – „List do Wiernych”⁶ czy „Reguła nie zatwierdzona Bullą”. O integralności jeszcze może świadczyć fakt, iż przełożeni Młodzieży Franciszkańskiej są członkami Franciszkańskiego Zakonu Świeckich godząc się na intensywność wynikającą z częstotliwości spotkań przy łączeniu obu formacji - otrzymując jedną we Franciszkańskim Zakonie Świeckim, a dając drugą w Młodzieży Franciszkańskiej.

L. ADRESAT FORMACJI.

Pkt A Formacja nie katechetyczna.

Założeniem wstępnym formacji jest, iż jest ona dla osób dorosłych tzn. po 18 roku życia. Z doświadczenia wspólnoty wynika, iż jest ona najbardziej odpowiednia dla osób w wieku studenckim i starszych. Osoby młodsze mogą mieć duże trudności w przeżywaniu kręgu biblijnego czy liturgii, na których następuje dzielenie się Słowem Bożym.⁷ Doświadczenia osób będących np. w małżeństwie czy też bezżennych - zwłaszcza te trudne ujawniane podczas dzielenia się mogą być dużym obciążeniem dla nieprzygotowanych osób młodych.. Górnego wieku uczestników formacji nie określa się - wydaje się, iż najważniejszym kryterium tutaj jest umiejętność słuchania szeroko pojęta oraz chęć rzeczywistej przemiany życia w odpowiedzi na słyszane Słowo. Termin „formacja nie katechetyczna” nie odnosi się do terminu katechezy jako takiej. Katechezy bowiem we wspólnotcie są głoszone i są jednym z filarów formacji wspólnoty. Formacja ta natomiast zakłada, iż ludzie przychodzący do wspólnoty znają katechizm, prawdy wiary, są ochrzczeni i bierzmowani. Dlatego nie katechizuje się ich w sensie nauczania podstaw wiary, znaczenia sakramentów, nauczania katechizmu itd. Co więcej zakładając, iż rozpoczynający formację są ludźmi którzy znają katechizm formacja nie ma na celu pogłębiać ich wiedzy teologicznej. Nie jest jej głównym celem studiowanie teologii. A to z dwóch powodów. Po pierwsze - mniej ważne - prowadzący formację najczęściej nie są teologami z wykształcenia - przełożeni, mistrzowie postulatu czy nowicjatu są ludźmi, którzy przeszli tę formację i przekazują ją dalej z polecenia przełożonego przekazując nie tylko otrzymaną wiedzę ale w głównej mierze -

⁶ List do wiernych. Pisma... s. 148-151.

⁷ Młodzież Franciszkańska. Etapy... s. 4-5.

SWOJE DOŚWIADCZENIE ŚWIADCZĄC O JEZUSIE CHRYSZTUSIE I JEGO DZIELACH W SWOIM ŻYCIU, o swoim nawróceniu do którego jednym z przyczynków była przeżyta formacja.

Po drugie - co wydaje się mieć prymat - formacja nie negując potrzeby wiedzy teologicznej i jej znaczenia, nie negując potrzeby uczenia katechizmu koncentruje się na osobistym przeżyciu nawrócenia, osobistym spotkaniu Jezusa Chrystusa w Słowie Bożym, w liturgii i w swoim życiu. Dlatego też treści rozpatrywane czy to w katechezach, we wprowadzeniach do tekstów liturgicznych, czy w końcu rozważanie Słowa Bożego ma na celu ukazanie Jezusa Chrystusa, Jego realnego działania w życiu uczestnika formacji. Z drugiej strony ma na celu nauczyć każdego rozumienia własnego życia oraz tego co Słowo Boże w nim oświeśla i odkrywa, by wchodząc w to rozumienie coraz bardziej upodabniał się realnie do Jezusa Chrystusa uczestnicząc w Jego życiu, męce i zmartwychwstaniu. W tym miejscu autor dochodzi właśnie do przekazania tego co bardzo trudno przekazać. Upraszczając bardzo zagadnienie formacja Młodzieży Franciszkańskiej wprowadza uczestnika w praktykę słuchania Słowa i przeżywania liturgii, rozumienia swojego życia w jego świetle, rozumienia działania Boga w życiu, by przez owo rozumienie życia i poznanie Boga dochodzić do zjednoczenia z Nim.

Pkt B Formacja intensywna.

Formacja jest dla tych którzy chcą się zgodzić na jej intensywność. Intensywność formacji przejawia się poprzez częstotliwość spotkań oraz poprzez dzielenie się przeżyciami, rozumieniem i doświadczeniem we wspólnocie. W praktyce spotkania odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w tygodniu z zaleceniem codziennego odmawiania brewiarza i codziennego uczestnictwa we Mszy św.

Raz w tygodniu odbywa się słuchanie Słowa w kręgu biblijnym. W kręgu bierze udział kilka osób - stąd też krąg biblijny zakłada pewną intymność pozwalającą otworzyć się na Słowo Boże. W kręgu też uczestnicy dzielą się swoim rozumieniem Słowa, które to rozumienie jest potem weryfikowane -szczegółowo to zagadnienie będzie omówione w następnych rozdziałach.

Drugi raz w tygodniu wspólnota spotyka się na przeżywaniu liturgii. Liturgia przygotowywana przez wspólnotę również omówiona będzie osobno. Owo przygotowanie wymaga również spotkania osób przygotowujących. Jest więc to trzecie spotkanie w ciągu tygodnia. Dlaczego taka częstotliwość spotkań i dość długie ich trwanie? W odpowiedzi na treści, które narzuca nam świat każdego dnia, każdej godziny poprzez reklamy, wiadomości, ideologie trzy spotkania w tygodniu nie wydają się być zbyt częstą okazją do spotkania Boga we wspólnocie.

Z drugiej zaś strony intensywność spotkań polega na ich wspólnotowości a właściwie na braku anonimowości podczas spotkań, bowiem w kręgu osoby dzielą się rozumieniem Słowa Bożego w życiu, w liturgii natomiast

wprowadzają w słuchanie Słowa Bożego, a także dzielą się przeżyciem Słowa, łamią słowo biorąc udział w Komunii Słowa. Jednocześnie intensywność przeżywania formacji wzrasta podczas weryfikacji osobistego rozumienia słowa - co oczywiście dokonuje się albo odgórnie - w homilii poprzez asystentów nawiązujących do wypowiedzi uczestników liturgii, czy też przez indywidualną rozmowę na łonie wspólnoty. Z doświadczenia wspólnoty wynika, iż weryfikacja szczególnie mocno intensyfikuje przeżywanie Słowa Bożego oraz potrafi zmienić życie i mentalność. Powtórzyć należy, iż dokonuje się to tylko dla tych, którzy chcą. Ponieważ dokonuje się to w kontekście liturgii, gdy świadkiem jest cała wspólnota bardzo mocno zobowiązuje to uczestników do pokory delikatności i zachowania tajemnicy liturgii. Pozbawia to też anonimowości czyniąc z uczestników ludzi wzajemnie sobie wybaczących, a nawet - co ma miejsce na kręgach doświadczeń - wyjaśniających sobie różne nieporozumienia. Oczywiście odbywać się to może tylko wśród osób dojrzałych emocjonalnie i odpowiedzialnych.

Nawiązuje to częściowo do starej praktyki wspólnot zakonnych klauzurowych -gdzie zakonnica prosiła wspólnotę o wysuwanie oskarżeń pod jej adresem, aby ucząc się wielkiej pokory mogła poznać obiektywną prawdę o sobie.⁸ W przypadku Młodzieży Franciszkańskiej uczenie się pokory jest ubocznym skutkiem uczenia się słuchania i właściwego rozumienia Słowa Bożego oraz odnajdywania go w swoim życiu.

2. ZAPOŻYCZENIA FORMACJI A JEJ ORYGINALNOŚĆ.

Samym centrum formacji jest jej rys franciszkański - uwidoczniający się w jej treści. Opiera się bowiem ona na etapach nawrócenia św. Franciszka z Asyżu zaczerpniętych z „Wczesnych źródeł franciszkańskich”, a także na dodatkowych tematach z jego pism. Rys franciszkański jest rysem spójnym z formacją Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, bowiem Młodzież Franciszkańska stanowi część integralną tego zakonu (jest to wyraźnie zapisane w statutach Młodzieży Franciszkańskiej) i ta myśl przyświecała wyraźnie układaniu formacji. Formacja ta jest formacją zakonną. Patrząc na treść, już na początku przychodzący do wspólnoty spotykają się z dogłębną analizą „Listu św. Franciszka do wiernych”, który jest podstawą reguły Franciszkańskiego Zakonu Świeckich. Analiza ta jest dalej pogłębianą i rozwijaną.

Jednocześnie jest też prawdą, iż w samej formie spotkań formacja może przypominać inne ruchy - wynika to oczywiście z doświadczeń osób tworzących tę formację. Jeśli się patrzy na liturgię Młodzieży Franciszkańskiej może ona przypominać liturgię Ruchu Światło-Życie, bowiem występują w niej wprowadzenia do czytań, czasem do poszczególnych części liturgii -przygotowywane przez samą młodzież. Podobna jest też dbałość o takie

⁸ Dzieła świętej Teresy Avilla

szczególne jak składanie darów przy których ofiarowuje się bochenek chleba i winogrona - spożywane po liturgii, wystrój ołtarza, procesyjność przyjmowania Komunii Świętej. Podobne są również pieśni. Do wspólnot Odnowy w Duchu Świętym nawiązują czuwania młodzieży jak również spontanicznie wyrażane prośby czy dziękczynienia podczas liturgii. Istnieją też podobieństwa do wspólnot neokatechumenalnych - zwłaszcza w sposobie prowadzenia kręgu, czy w fakcie, iż katechezy są głoszone nie tylko przez asystentów, ale także przez starszych członków wspólnoty. Pomimo tych podobieństw wnikliwy obserwator zauważy istotne różnice w formie, jak również fakt, iż Młodzież Franciszkańska w całej swojej formacji kroczy śladami Chrystusa odnajdywanymi we Franciszku - czego nie ma w innych formacjach. Rys Franciszkański jest szczególnie obecny w każdym akcie wspólnoty.

Sama forma wykazująca pewne podobieństwa do innych formacji tworzy w istocie system zwarty. Sięgając korzeniami do wielu doświadczeń istniejących we współczesnym Kościele katolickim oraz zawierając w sobie elementy nowe, oryginalne tworzy z treścią zawartą w formacji spójną całość.

Wydaje się, że te właśnie odwołania do korzeni wielu doświadczeń powinny być powodem radości, przyczynkiem do jedności w Kościele, choć mogą się stać pożywką dla zazdrości, złych ocen czy innych zarzutów. Odpowiedzią na nie niech będzie fakt, iż formacja trwa już kilkanaście lat, podejmują ją coraz to nowe wspólnoty młodzieżowe z prowincji warszawskiej Braci Mniejszych Kapucynów, obfituje ona w powołania zakonne, kapłańskie i małżeńskie.

W formacji najważniejsze jest przekazywać (traditio) charyzmat Św. Franciszka wspólny wszystkim Rodzinom Franciszkańskim. W Polsce o ile się orientuję są zasadniczo dwie koncepcje formacji dla młodzieży: katechumenalna i zakonna. Odkrycie przez Kościół posoborowy zaowocowało formacją katechumenalna w Ruchu Światło-Życie, w neokatechumenacie i pewnie jeszcze w wielu innych np. WAF i FRA. Oprócz tego duchowość franciszkańska miała zawsze formę zakonnej formacji, co zostało i jest w FZŚ i Gifra.

Podstawowy wybór, którego trzeba było dokonać, to typ formacji (katechumenalna czy zakonna) i cel formacji. Celem jest życie wieczne, które angażuje całe życie człowieka a nie tylko młodość, dlatego trzeba dać perspektywę formacji na całe życie człowieka; stąd integralnym etapem formacji Młodzieży Franciszkańskiej jest Franciszkański Zakon Świeckich. Dlatego należało od razu „ustawić” formację po zakonnemu: postulat MF, nowicjat MF, przyrzeczenia MF, kilka okresów z odnowieniem przyrzeczeń MF, nowicjat FZŚ i dalej Trzeci Zakon.⁹

⁹ O. Juliusz Pyrek „Geneza i formacja Młodzieży Franciszkańskiej” referat wygłoszony na spotkaniu zarządu Prowincji Warszawskiej z gwardianami i asystentami FZŚ i MF, Lublin 1995

3. „SIOSTRO KLARO I BRACIE SYLWESTRZE, MAM KAZAĆ CZY TYLKO ODDAĆ SIĘ MODLITWIE?”¹⁰ - CHARAKTER WSPÓLNOTY MŁODZIEŻY FRANCISZKAŃSKIEJ

Czerpiąc z doświadczeń wspólnot młodzieżowych gromadzących się przy klasztorach OO. Kapucynów Prowincji Warszawskiej określono wspólnotę Młodzieży Franciszkańskiej jako „wspólnotę źródłową” przeciwstawiając to pojęcie pojęciu: „wspólnoty działania”. Jak już wspomniano - celem wspólnoty, życia jest życie wieczne („w zamian za to otrzymały życie wieczne”). Osiągnięcie życia wiecznego ma się dokonać także przez posłuszeństwo rozpoznanej konkretnej woli Bożej w życiu każdego członka Młodzieży Franciszkańskiej, ta zaś poznawana jest przez słuchanie Słowa Bożego. Słuchanie Słowa Bożego, oczywiście oprócz czytania w sposób właściwy woli Bożej poprzez wydarzenia życiowe, słuchanie nauczania Kościoła, posłuszeństwo kierownikowi duchowemu i przełożonym - we wspólnocie odbywa się przez czytanie Pisma Świętego oraz odnajdywanie w nim Chrystusa i swojego życia. Początkującym przytacza się tu spotkanie Jezusa z niewidomym, którego uzdrawia poprzez splunięcie na ziemię, wymieszanie śliny z błotem i włożenie owej mieszaniny w oczy ślepcy.¹¹ W obrazie tym odnajduje się każdego z Młodzieży Franciszkańskiej spotykającego się ze Słowem Bożym na kręgu czy liturgii. Owym niewidomym jest każdy ze wspólnoty - nie tylko początkujący, ale każdy w pewnym sensie i na pewnych etapach życia. Gdy słucha Słowa Bożego - Pisma Świętego, bierze to co pochodzi z ust Bożych i miesza z prochem ziemi - ze swymi codziennymi sprawami, bowiem sam człowiek, jego życie jest prochem („prochem jesteś i w proch się obrócisz”). Potem mając tę mieszaninę włożoną przed oczy jest w stanie przejrzeć, zobaczyć swoje życie w prawdzie. Tak właśnie definiowane jest pojęcie „Źródła”. Jest to coś, co wytryskuje na styku Słowa Bożego z życiem konkretnego człowieka. Zaczerpnięcie z tego źródła daje życie prawdziwe. Po zaczerpnięciu z tego „Źródła” można zobaczyć swoje życie w innym, prawdziwym wymiarze, może nastąpić życie Ewangelią w wymiarze codziennym, praktycznym. Bóg bowiem objawiając siebie objawia także swoją konkretną wolę co do najbardziej codziennych aspektów naszego życia. To właśnie jest środek mający prowadzić do odpowiedzi na Boże wezwanie, do osiągnięcia życia wiecznego - czerpanie ze „Źródła”, poznanie Boga, Jego woli w swoim życiu i odpowiedź na nią każdego dnia.

Na ukazaniu tego „Źródła” skupia się wspólnota rezygnując z działania jako takiego w wymiarze wspólnotowym. Człowiek czerpiący ze „Źródła”, którego życie zostaje oświecone działa w miejscu, do którego został posłany: w rodzinie, w szkole, w pracy, ze wspólnoty (a raczej od Chrystusa poprzez nią) czerpiąc ową wodę żywą. Oczywiście, ci członkowie, którzy mają wystarczającą ilość czasu mogą organizować różne akcje - podobnie jak to czyni wiele ruchów w Kościele, cała zaś jednak wspólnota skupia się na odkrywaniu „Źródła”, co jak wynika z praktyki, nie jest rzeczą łatwą i nie przychodzi szybko. Praktyka bowiem pokazuje, że trudno jest słuchać słów Boga, bo uszy mamy pełne głosów tego świata zwłaszcza w czasach ostatnich, przy olbrzymim naporze mediów i reklam, trudno i niewygodnie jest patrzeć na swoje życie w świetle słów Boga - dostrzec prawdę o nim, pośród pokus, nawyków oraz wszystkiego, co niepożądane otrzymujemy w wychowaniu rodzinnym, szkolnym itp. Poznanie samego Boga, który przecież objawia się w swoim Słowie wymaga czasu, pokory i cierpliwości. A przecież o to właśnie chodzi w słuchaniu, w czytaniu Pisma

¹⁰ Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu. Wrocław 1994, s. 46-49.

¹¹ Ewangelia świętego Jana 9,1-12

Świętego na łonie wspólnoty. Bowiem jak powiedział Święty Franciszek bratu Leonowi, prawdziwa świętość nie polega na tym by widzieć tylko własne życie, tylko własne grzechy, polega ona na tym, by widzieć Boga. Dopiero zbliżający się do Niego, do źródła światła, wychodzący z ciemności mogą zauważyć swoje „brudy”.¹²

Doświadczenia wspólnoty Młodzieży Franciszkańskiej przy Krakowskim Przedmieściu w Lublinie wskazują na to, iż „idąc” w działanie i skupiając się na nim, wspólnota spotkania, ze względu na ograniczenia czasowe zaniedbuje formację. A tej człowiek młody, będący na styku okresu młodzieńczego i dorosłego, będący w czasie decyzji, rozpoznawania powołania potrzebuje wyjątkowo.

Takie ujęcie wspólnoty, jako „wspólnoty źródłowej” jako żywo przypomina słowa o prymacie formacji nad apostołatem dotyczące zakonów kontemplacyjno-czynnych. Ujęcie to nawiązuje również do samego charakteru Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, który wydaje się przywiązywać szczególną wagę do formacji, jednocześnie będąc bardzo ostrożnym w podejmowaniu działań czy akcji.

...Drugą zasadą jest pierwszeństwo formacji nad apostołstwem. Nie można żądać od ludzi, którzy są we wspólnocie dwa miesiące, przyszli od Baptistów czy innych dalekich terenów ludzkiego ducha, aby od razu szli do parafii i coś robili. Wystarczy, że będą robili formację: katechezę, krąg, liturgię. Jeżeli ktoś chce niech działa, ale nie jako wspólnota, ale prywatna osoba. Dopiero z czasem, gdy jest poznanie samych siebie i dojrzałość wiary można ludzi posyłać. Czasami brakuje nam cierpliwości, aby siać - podlewać -oczekiwać wzrostu. Brakuje nam także pokory, która pozwala nam odkryć, że w słuchaniu Słowa Bożego człowiek najpierw jest drogą, potem zachowuje się jak ziarno na skale, by w końcu odkryć, że są jeszcze chwasty. Dopiero ten kto widzi te wymiary życia swojego jest gotowy do umierania i przynoszenia owocu: 30 -60-1 00 krotnego.¹³

Oczywiście odpowiedź dana Franciszkowi przez Klarę i brata Sylwestra wskazywała, że święty powinien zarówno modlić się jak też i głosić kazania.

¹² Źródła

¹³ O. Juliusz Pyrek „Geneza i formacja Młodzieży Franciszkańskiej” referat wygłoszony na spotkaniu zarządu Prowincji Warszawskiej z gwardianami i asystentami FZŚ i MF, Lublin 1995

Wspólnota Młodzieży Franciszkańskiej akceptuje ten nakaz i realizuje go. Członkowie wspólnoty na pewnych etapach swojego pobytu we wspólnocie uczą się głosić i głoszą katechezy początkowo na łonie samej wspólnoty, potem poza nią. Słowo bowiem usłyszane, zrozumiane i przyjęte do serca nie może być tam zatrzymane zgodnie z wolą Pana Jezusa - „Idźcie i głoscie...”¹⁴ Modlitwa zaś wspólnoty, oprócz oczywistej modlitwy indywidualnej na co dzień, wyraża się głównie, choć nie tylko w celebrowanej przez wspólnotę liturgii.

4. KATECHEZA

Formacja Młodzieży Franciszkańskiej w praktyce opiera się o trzy punkty wzajemnie się uzupełniające i wyznaczające rytm życia wspólnoty: katechezę, krąg i liturgię. W czasie kapituł wyjazdowych ten rytm widać najlepiej: po katechezie na określony temat następuje krąg biblijny czyli słuchanie Słowa Bożego według tego tematu. Następnie to rozważanie zwieńczone jest liturgią podczas której temat katechezy i kręgu może być dopełniony w kazaniu, teksty rozważane na kręgu mogą się uobecnić w liturgii, a treści rozważane zostają przemodlone. Sama katecheza określona jest jako przekaz, „danie słowa” biorąc źródło od łacińskiego „traditio”. Członkowie Młodzieży Franciszkańskiej otrzymując poszczególne katechezy na określonych etapach uczą się je głosić. Treści katechez tworzą treść formacji, są treściami ściśle franciszkańskimi. Dlatego też katecheza nie jest czymś przygotowanym samodzielnie, wyczytanym. Odbiega ona od przekazywania treści w rozumieniu wykładu, naukowego opracowania tekstu. Teksty tworzące formację są podstawami katechezy, są odnoszone bezpośrednio do życia uczestników wspólnoty. Przy przekazywaniu katechezy głoszący skupia się na wyjaśnieniu tekstu w sposób możliwie prosty, odniesieniu go do życia codziennego wspólnoty, uczestnika czy w ogóle człowieka. Tak więc z jednej strony przybliżenie samego tekstu, jego znaczenia i kontekstu ma charakter uniwersalny, z drugiej, następujące po nim odniesienie tekstu do życia poszczególnych członków wspólnoty czyni zeń treść niepowtarzalną, zawsze aktualną, odpowiednią dla każdego czasu i osób.

Katecheza pierwotnie jest robiona przez asystenta, ale celem jest aby przekaz katechez był robiony przez samą młodzież. Stąd istnieje potrzeba kształtowania formacji tak, żeby młodzież spokojnie i powoli przechodziła od naśladowania Franciszka słuchającego do Franciszka głoszącego. Tego typu -wychowanie pomoże im w życiu małżeńskim i rodzinnym, a także uzbroi do rozmów ze światem, w którym żyją. Najpierw uczą się słuchać, potem mniej więcej od pierwszego roku po odnowieniu przyrzeczeń czyli 3 lata od przyjścia do wspólnoty proponują drogę przejścia do Franciszka słuchającego do Franciszka głoszącego. Najpierw głoszą wewnątrz wspólnoty. Uczę ich przygotowywać katechezę na dowolny temat dla samej wspólnoty, którą głoszą w czasie

¹⁴ Ewangelia świętego Mateusza 16,15.

kapituły. W perspektywie mamy także ową sieć (narzędzie przywołania ludzi do wspólnoty - przyp. Autora), do której potrzeba ludzi gotowych do głoszenia innym. Tutaj też widzę przyszłą kolebkę przyszłych mistrzyń i mistrzów nowicjatu i postulatu FZŚ. Katecheza jako treść ma na celu na podstawie doświadczenia życia Franciszka i jego Pism formować do wiary, nadziei i miłości opartych na zrozumieniu woli Bożej we własnym życiu, a nie na nowomowie, którą często uprawia się w szkołach ewangelizacji. Zanim zaczną głosić katechezę we wspólnocie, najpierw ją w kręgu przygotowującym aplikują do swojego życia. Kiedy głoszą katechezę we wspólnocie podlegają krytyce samej wspólnoty, która zna ich słabości, ale także dobroć. To chroni przed ideologią ewangelizacyjną. Katecheza jest głoszeniem całej Prawdy objawionej przez Boga w Jezusie Chrystusie. Nad tym czuwa asystent.¹⁵

5.KRĄG BIBLIJNY

Zgodnie z nauczaniem Kościoła do czytania Pisma Świętego powołani są również świeccy. Dobrze jest jeśli praktykują zasadę przechodzenia od Ewangelii do życia i od życia do Ewangelii. Uwydatnia się to w sposób szczególny w formacji Młodzieży Franciszkańskiej, w której słuchanie, rozważanie Słowa Bożego jest aktem podstawowym. W każdym tygodniu wspólnota gromadzi się na słuchaniu Słowa - zwanym kręgiem biblijnym. Owo przechodzenie od Ewangelii do życia i od życia do Ewangelii zawiera się w przytoczonym już obrazie ewangelicznym uzdrowienia człowieka niewidomego przez Pana Jezusa - gdzie to co pada z ust Bożych - w obrazie ślina, w naszym przypadku Słowo ma mieszać się z naszym życiem, błotem w obrazie. Ową mieszaninę trzeba sobie włożyć przed oczy - czasem jest to bolesne, ale konieczne do przejrzenia, do zobaczenia swojego życia w perspektywie' widzenia Bożego.

Podstawa kręgu biblijnego obok symbolicznego obrazu z ewangelii jest fragment Reguły nie zatwierdzonej Bullą - Św. Franciszka, w której omawia on ewangeliczną przypowieść o siewcy opowiadając w jaki sposób Słowo Boże może spotkać się z sercem słuchającego. Ten fragment reguły omawiany jest szczegółowo na etapie postulatu i po jego rozważaniu słuchacz, poznając w jaki sposób teraz słucha Słowa Bożego i przez jakie etapy słuchania może przechodzić w przyszłości, w jaki sposób zły duch stara się przeszkadzać w słuchaniu. Po takiej podstawowej katechezie przystępujący do kręgu uczą się czytać Pismo Święte.

Każdemu kręgowi towarzyszy sługa kręgu - na etapach formacyjnych jest nim prowadzący postulat czy nowicjat. Przed samym czytaniem głosi on katechezę wprowadzającą w temat kręgu. Dla członków zwyczajnych, tych, którzy ukończyli formację temat kręgu biblijnego jest wybierany jako

¹⁵ O. Juliusz Pyrek „Geneza i formacja Młodzieży Franciszkańskiej" referat wygłoszony na spotkaniu zarządu Prowincji Warszawskiej z gwardianami i asystentami FZŚ i MF, Lublin 1995

odpowiedź na bieżące problemy, trudności czy potrzeby duchowe, życiowe. Na przykład jeśli są trudności w rozpoznaniu powołania, czy jest śmierć lub choroba w rodzinie - ten właśnie temat (powołanie, śmierć lub choroba) jest przyjmowany za temat kręgu. Wspólnota bowiem wychodzi z założenia, iż Bóg mówi przez nasze życia, a prawdziwe wymiary wydarzeń można rozumieć dopiero w świetle Słowa Bożego. Rozważając na przykład temat powołania odnajdujemy między innymi przykładowe opisy powołań, nie tylko odnosimy je do swojego życia przez przykład. Jak naucza Kościół poprzez rozważanie Pisma św. objawia się Chrystus żywy.¹⁶ To rozważanie jest spotkaniem z żywym Jezusem i do tego ma prowadzić krąg biblijny. Oczywiście od razu na kręgu dzielimy się naszym rozumieniem rozważanego słowa, światłem, które w nas powstało, a ono oświeca serca innych, pomaga rozumieć im ich życie i spotkać Chrystusa.

Na początku każdego kręgu zawsze słuchane jest egzegetyczne wyjaśnienie tematu, najczęściej ze Słownika Teologii Biblijnej. Ta mądrość egzegetyczna pozwala ukierunkować nasze słuchanie, chroniąc od niewłaściwego, zbyt dowolnego rozumienia i interpretowania trudnych przecież tekstów Pisma Świętego. To jednak nie wszystko. Rozumienie życia swojego w świetle Pisma Świętego, rozumienie samego Słowa dokonuje się na łonie wspólnoty. Bowiem teksty rozważane w kręgu są zazwyczaj podstawą liturgii sprawowanych we wspólnocie, a tutaj kapłan, asystent występując w imieniu Kościoła może korygować błędne rozumienie, to jest takie, które nie są zgodne z nauczaniem kościoła. Głosi również kazania na podstawie tekstu przybliżając i wyjaśniając go słuchaczom, ukazując w nowym świetle, a także może zadawać pytania o osobiste rozumienie tekstu konkretnej chętnej osobie - przez co przybliży i ukierunkowuje ją. Pytając nie tylko o tekst ale i o życie otwiera serce na moc Słowa Bożego. Osoba, która chce wysłuchać tych osobistych pytań, składa niejako w czasie liturgii świadectwo działania Bożego w swoim życiu, lub też świadectwo oświecenia, rozumienia swojego życia w kontekście Słowa. Osobista weryfikacja rozumienia Słowa odbywa się w zasadzie w czasie wyjątkowego skupienia - na kapitułach wyjazdowych i w atmosferze tajemnicy, którą przechowuje grono uczestników liturgii nic z tego co usłyszeli poza liturgię nie wynosząc. Dodać jeszcze należy, że kręgi odbywają się przy udziale niewielu osób - poniżej 10 aby umożliwić skupienie oraz bezpośrednią korespondencję słuchaczy z tekstem i między sobą. Kolejną zasadą jest ta, że w czasie kręgu uczestnicy dzielą się tylko rozumieniem: Co Słowo mówi do mojego życia. Błędem jest koncentrowanie się na wątpliwościach - gdzie brak pewności tam łatwo pobydzieć. Krąg również nie ma charakteru dyskusji, gdyż uniemożliwia ona przeżycie spotkania z Jezusem, ponieważ uczestnicy koncentrują się na argumentach oraz dopuszczają do głosu chwilowe emocje tracąc rozumienie Słowa i wydarzeń życia. Pojawiające się wątpliwości mogą

¹⁶ J. Kremer „Czytać Biblię, ale jak?. Krótki wstęp do lektury Pisma Świętego. Lublin 1988, s. 62-77.

być wyjaśnione poza kręgiem przez asystujących kapłanów indywidualnie. Nie zaburza to przebiegu kręgu i umożliwia wykład tekstu przez osoby do tego powołane. Nie przeczy to zasadzie osobistego zrozumienia słów Boga i własnego życia, a tylko ją uzupełnia. Dowodzi tego zarówno logika jak i praktyka. Doświadczenie wspólnoty Młodzieży Franciszkańskiej na Poczekajce ukazuje, iż tak przeprowadzane kręgi przynoszą owoce.

Krag jest miejscem słuchania i dzielenia. Spełnia rolę rozpoznawania człowieka, jego potrzeb, tego co przeżywa. Na kręgu młodzież dowiaduje się, że ktoś ma problemy z pieniędzmi i że trzeba mu pożyczyć. Na kręgu dowiaduję się o tym, że chłopiec tylko dzięki słuchaniu Słowa Bożego uwolniony został z lenistwa i w szkole idzie mu lepiej. Wszystko jednak w świetle Słowa Bożego, bowiem niektórych spraw nie jesteśmy w stanie rozwiązać sami, a człowiekowi trzeba dać nadzieję. Krag jest skoncentrowany na człowieku ale w związku ze Słowem. Różni się od grup dyskusyjnych i terapeutycznych tym, że celem jego jest zrozumienie woli Bożej w życiu konkretnego człowieka. Stąd powoli trzeba zmierzać do tego, aby dzielenie się słowem zmierzało do życia. Na pierwszym etapie dodatkowe pytania może zadawać tylko asystent, potem dopuszczam samą młodzież, ale zawsze z tym zastrzeżeniem, że do momentu, kiedy osoba pytana powie: Dość, nie chcę.¹⁷

6. LITURGIA

Liturgia w życiu wspólnoty to wyjątkowo ważny obszar życia. Ściśle korelująca z katechezą i kręgiem biblijnym liturgia jest ich rozwinięciem i zwieńczeniem. Układ liturgiczny wspólnoty jest czterotygodniowy - z następującymi po sobie -Eucharystią, Liturgią Godzin, Liturgią Słowa i Małą Kapitułą. Owe cztery liturgie mają swój początek w nawiązaniu do czterech podstawowych znaków, które są zawsze obecne w Kościele tam gdzie jest sprawowana liturgia. Dostrzeżone to było w historii wspólnoty na dworcu w Foligno - gdzie nawet bardzo mała kapliczka miała te cztery podstawowe znaki - ambonę, katedrę, ołtarz i tabernakulum. Obecność tych czterech znaków przekłada się na cztery liturgie. Ołtarz będąc miejscem ofiarowania uobecniony jest we wspólnocie szczególnie w Eucharystii. Ambona - miejsce, z którego głosi się Słowo Boże uobecnione jest szczególnie w Liturgii Słowa. Katedra - czyli miejsce przewodniczenia, miejsce z którego przewodzi się liturgii uobecniane jest w Liturgii Godzin. Natomiast tabernakulum jest znakiem obecności Boga - to jest to miejsce, w którym Bóg i Jego działanie się uobecnia - temu służy Mała Kapituła.

AMBONA

jest miejscem, które przejmuje znaczenie góry błogosławieństw, jest górą, z której Jezus głosi swoją naukę. Góra staje się symbolem nauczającego Jezusa,

¹⁷ O. J. Pyrek, tamże

zaś ambona czerpie swoje znaczenie z tego obrazu i staje się miejscem objawienia Słowa. Ambona wskazuje na Słowo Boże - głoszone i słuchane w czasie LITURGII SŁOWA. W centrum wspólnoty jest Słowo, a słuchający go są ludem, który przychodzi do Jezusa prosząc Go o uzdrowienie. Liturgia słowa jako słuchanie Słowa i odpowiedź na nie jest jednym z fundamentów naszej formacji. Jest to spoglądanie na Dobrego Pasterza i pójście za Nim (NapVI). Słuchanie Słowa Bożego, które możemy porównać do naszej Liturgii pojawia się u początków wspólnoty franciszkańskiej - kiedy do św. Franciszka przychodzą pierwsi bracia. Chcąc otrzymać sposób życia dla nich, św. Franciszek idzie do kościoła i po modlitwie trzykrotnie otwiera księgę Ewangelii, omawia po każdym z czytań modlitwę a następnie idzie do braci i czyni to co usłyszał. Liturgia Słowa Młodzieży Franciszkańskiej także rozpoczyna się modlitwą -prośbą o Ducha Świętego, każdemu z czytań towarzyszy śpiew - dziękczynienie za usłyszane Słowo, a rozesłanie jest błogosławieństwem - abyśmy szli i starali się żyć tak, jak chce tego Pan Bóg.

KATEDRA (łac.cathedra - ozdobne krzesło, tron) W starożytności, także w Starym Testamencie, jest symbolem jedyne i prawdziwego władcy. Symbolizuje godność, autorytet, a także urząd nauczycielski. Na katedrze zasiada król Izraela (IKrl 10,18; IKrn 9,17). Katedra to tron Jahwe, symbol panowania mesjańskiego i sprawiedliwości (Iz 16,5; 6,1; Ez 1,26; 10,1) oraz majestatu i wielkości Boga (Mt 23,22). W Nowym Testamencie Jezus otrzymuje tron „praojca Dawida” i nie kończące się panowanie, które po Wniebowstąpieniu przekazane jest na ziemi św. Piotrowi. Z tym panowaniem związane jest głoszenie prawd wiary i niezmienny urząd nauczycielski Kościoła, który czerpie z mądrości Boga i trwa w jedności z Nim. Modlitwą, która wyraża jedność Kościoła - Ducha Bożego - wokół tronu św' Piotra jest Liturgia Godzin. Czerpiemy w niej nie tylko bezpośrednio z Biblii, ale także z przebogatej tradycji, wyrażającej się w pismach wielu świętych ludzi oraz w oficjalnych dokumentach Kościoła. We wspólnocie Młodzieży Franciszkańskiej szczególnie miejsce na tronie zajmuje Św. Franciszek, który przekazuje nam wielką miłość do Świętej Matki Kościoła Rzymskiego. Liturgia Godzin wyraża także wielką łaskę, jaką otrzymuje od Boga każdy chrześcijanin;

możliwość dialogu z Bogiem Stwórcą i z braćmi. Odmawianie (śpiewanie) psalmów z podziałem na chóry wyraża gotowość słuchania drugiego człowieka oraz głoszenia chwały Bożej. Kiedyś stawialiśmy na krześle figurkę św. Franciszka w czasie liturgii, aby wskazać przez to, kto jest w centrum wspólnoty - nie ja lub moja koleżanka, kolega, ale ten, który mówi: „Bracia, spoglądajcie na Dobrego Pasterza...” Dziś ważne jest, abyśmy uświadomili sobie, kto naprawdę jest najważniejszy dla Młodzieży Franciszkańskiej.

OLTARZ

Stoi,, miejsce składania ofiar - góra Boga. Ołtarz w Starym Testamencie jest miejscem upamiętniającym jakieś ważne wydarzenie dokonane z Bożą pomocą (np. Wj 17,15; Joz 22,10). Jest także miejscem spotkania z Nim . Do budowy ołtarza używane były materiały naturalne, kamienie nie ociosywane, taki, jak je stworzył Bóg. Dla chrześcijan ołtarz to „drugie niebo”, bo jest miejscem, gdzie chleb zamienia się w Ciało Chrystusa, a wino w Jego Krew. Jest symbolem samego Chrystusa, który jest kapłanem i zarazem ofiarą. Ołtarz łączy się więc nierozdzielnie z Krzyżem - miejscem ofiary Odkupienia. Ołtarz jest centrum Liturgii Eucharystii. Jednoczy wokół siebie całą wspólnotę i dzięki temu w każdym takim spotkaniu liturgicznym możemy odczytać zaślubiny Chrystusa z Kościołem, nowotestamentalne wypełnienie Psalmu 45. Sam Jezus jako Baranek Boży przychodzi aby nas oczyszczać, karmić swoim Ciałem i obmywać swoją Krwią. Dlatego też przyjętym w Młodzieży Franciszkańskiej zwyczajem jest Komunia św. Pod dwiema postaciami (co jest zwykłym sposobem udzielania Eucharystii, zredukowanym ze względów praktycznych do rozdzielania tylko Ciała Pańskiego). Każda Eucharystia jest dla wspólnoty szczególnym czasem spotkania z Dobrym Pasterzem i szczególnym uświadomieniem sobie tego, że także sama wspólnota jest znakiem Kościoła.

TABERNAKULUM (łac. Tabernakulum - szałas, namiot) W Starym Testamencie występuje często jako „dom” bardzo wygodny dla koczowniczych ludów semickich. Jest także obrazem domu, który służy wędrowcom, oczekującym trwałego mieszkania. W Namiocie przechowywana jest Arka Przymierza, w Namiocie Spotkania Mojżesz rozmawia z Bogiem. Jest więc symbolem Nieba - miejsca, gdzie mieszka Bóg. Jednak Chrystus mieszka wśród ludzi, a po Wniebowstąpieniu zostaje razem z Kościołem właśnie w tabernakulum - to przybytek Pański pozostaje na wieki pośród swojego ludu. Z tabernakulum Jezus przychodzi do naszych serc, które także stają się Namiotem Spotkania. Temu symbolowi odpowiada KAPITUŁA NAMIIOTÓW, czas braterskiego spotkania, którego przykład dał nam św. Franciszek. Zbierał on swoich braci na kapituły, pomagał rozwiązywać problemy, pouczał, wyznaczał nowe zadania. Taki jest cel Kapituły Namiotów, która podsumowuje miesiąc życia i pracy wspólnoty i wyznacza zarys drogi na następne cztery tygodnie. Jednak zawsze ona powinna być postrzegana przede wszystkim jako czas i miejsce spotkania z Chrystusem, co daje także pewien wymiar liturgiczny.¹⁸

Treścią zasadniczą małej kapituły jest krąg doświadczeń - miejsce i czas, w którym wspólnota dzieli się swoim doświadczeniem. Odbywa się to poprzez odpowiedź na pytanie kolejno przez wszystkich członków wspólnoty. Pytanie, które dotyka serca, dotyka aktualnego doświadczenia wspólnoty, wydobywa z odpowiadających ich doświadczenie Boga w życiu. Krąg taki pokazuje

¹⁸ Anna Rejmak „Ambona - katedra - ołtarz - tabernakulum = Kościół, czyli MF'. Sorelle e Pratelli 1(30)/95.

wspólnocie gdzie jest, co przez ostatnie cztery tygodnie uczynił z nią Pan Bóg, w jaki sposób On się we wspólnocie uobecnia, co powstrzymuje wspólnotę w pójściu za Jezusem.

KAPITUŁA

Kapituła zwana dużą jest czasem, kiedy wspólnota odrywa się od swoich codziennych zajęć i opuszcza swoje zwykłe miejsce. Wyjazd służy z jednej strony poszukiwaniu Boga w oderwaniu od codzienności w ciszy, z drugiej - braterstwu wspólnoty - jest to rys szczególnie franciszkański nawiązujący do pierwszych kapituł braci.

Układ formalny każdej kapituły jest stały i składa się z wymienionych wyżej punktów - katecheza, krąg, liturgia. To znaczy po katechezie następuje krąg biblijny z tematem katechezy i rozważaniem Słowa na ten temat, a potem następuje liturgia podczas której może nastąpić echo kręgu - czyli opisana wyżej weryfikacja rozumienia rozważanego Słowa. Kapituła w życiu wspólnoty odbywa się zwykle co dwa miesiące i jak pokazuje doświadczenie - nie jest to okres zbyt częsty - zaznacza się wyraźny wzrost zaangażowania młodzieży po kapitułach - nie mówiąc o trudnych do oceny postępach duchowych. Również intensywność życia, a także świata, doktryn i reklam wymaga szczególnych przemyśleń w ciszy, skupieniu i odosobnieniu a także pielęgnowania braterstwa w sposób szczególny. Czas trwania kapituły określany jako trzy dni nie jest czasem za długim, niestety z przyczyn zewnętrznych - nie może być dłuższy - pomimo powszechnego odczucia niedosytu występującego we wspólnocie Młodzieży Franciszkańskiej Poczekajka.

FORMACJA-TREŚĆ

Sama formacja wspólnoty podzielona jest na etapy, typowe dla formacji zakonnej - postulat, nowicjat, potem 1,11,111 przyrzeczenia po których następuje nowicjat Franciszkańskiego Zakony Świeckich. W czasie postulatu wprowadza się postulantów w życie wspólnoty - dając im katechezy podstawowe - o źródle, o kręgu - Reguła nie zatwierdzona Bullą, mała kapliczka w Foligno - o znakach w liturgii wprowadzających w życie wspólnoty. Etap nowicjatu to etap rozważania kolejnych kroków nawrócenia św. Franciszka i odnajdywanie kroków swojego nawrócenia. Po etapie nowicjatu następują przyrzeczenia - treść ich jest oparta na Napomnieniu VI i są składane publicznie na ręce delegata OO. Kapucynów. Są one włączeniem w całą Rodzinę Franciszkańską i pociągają za sobą pewne obowiązki jak również dają pewne obietnice. Po przyrzeczeniach członek Młodzieży Franciszkańskiej jest prawdziwie włączony w Rodzinę Franciszkańską, przechodzi do etapu wspólnoty właściwej - gdzie rozważa powołanie pierwszych braci i misje pierwszej wspólnoty gromadzącej się wokół Franciszka. Po tym etapie odnawia się przyrzeczenia przechodząc na etap wspólnoty w Kościele - gdzie na przykładzie pierwszej wspólnoty rozważa

się przeżywanie Kościoła i wspólnoty w Kościele. Rozważane tematy -spotkanie z papieżem, oficjum a także m.in. reguła są prawdziwym przygotowaniem do wejścia do Franciszkańskiego Zakonu Świeckich. Po tym roku powinno nastąpić naturalne przejście do Franciszkańskiego Zakonu Świeckich.

OWOCE WSPÓLNOTY

Formacja powyższa na przestrzeni zaledwie kilkunastu lat przynosi zauważalne owoce. Odkrywane są na łonie wspólnoty powołania do małżeństwa, do kapłaństwa, do życia zakonnego. Siostry z Młodzieży Franciszkańskiej są w całej Polsce, we Włoszech, Izraelu. Wiąż ze wspólnotą macierzystą Młodzieży Franciszkańskiej jest bardzo żywa. Młodzież wstępująca w związki małżeńskie nie odchodzi ze wspólnoty, nie idzie w ślady innych wspólnot, gdzie rezygnuje się ze spotkań na rzecz obowiązków stanowych. Stara się godzić obowiązki wspólnoty i stanowe, widząc zagrożenia dla rodzin pozostawionych samym sobie w świecie, nie znajdujących oparcia we wspólnotach. Wspólnota Młodzieży Franciszkańskiej objawiająca „źródło wody żywej” jest motorem napędowym wypełniania i rozumienia obowiązków stanowych - jest głęboką odpowiedzią na podstawowe problemy życiowe członków, na każdy dzień i w każdym stanie.

ZAKOŃCZENIE

Jak to już przedstawiono, całość formacji Młodzieży Franciszkańskiej ma ścisły związek z życiem i piśmiennictwem św. Franciszka z Asyżu a także z ich rozwinięciem przez żyjące później osoby mające decydujący wpływ na kształtowanie Duchowości Franciszkańskiej.

Na drodze formacji młody człowiek z jednej strony poznaje i przeżywa franciszkanizm - życiorysy św. Franciszka, pisma św. Franciszka, na sposób franciszkowy uczy się czytać Pismo Święte i przeżywać liturgie. Z drugiej strony poprzez tę drogę franciszkową włączony jest w życie Kościoła troską o Kościół i przybliżany jest do Franciszkańskiego Zakonu Świeckich poprzez formację, poszczególne jej etapy i kolejne przyrzeczenia wchodząc niejako naturalnie w formację Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, jej reguły i konstytucje oraz będąc przygotowanym i oswojonym z darem jakim jest profesja.

Z drugiej strony znajduje w formacji odpowiedź na ważne, życiowe pytania i problemy i zarówno te, które wnosi do wspólnoty jak i te wciąż pojawiające się na bieżąco. Owo życie młodego człowieka, jego potrzeby i problemy są w centrum formacji, której celem jest przedstawić je w Bożym świetle, zestawić je z Bożymi planami, zamierzeniami, stąd widać doskonale, że formacja jest zawsze aktualna, nigdy się nie starzeje, nie jest studium czy systemem wykładów czy też systemem ćwiczeń i praktyk religijnych. Jest tworem jak najbardziej żywym, głęboko zintegrowanym z życiem ludzkim i Słowem Bożym zarazem, bowiem życie ludzkie tak naprawdę jest z nim głęboko zintegrowane. Jest tworem na wskroś franciszkańskim, a co najważniejsze i co widać przez lata a co mogę powiedzieć z perspektywy tych lat jest tworem Bożym, którego istnienia Bóg chce i nad którym czuwa.